

3. Хижняк І. А., Власенко К. В., Вікторенко І. Л., Величко В. Є. Готовність майбутніх фахівців початкової освіти до застосування цифрових засобів навчання в професійній діяльності. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2021. Том 86, № 6. С. 106–122.

4. Шишак А. М. Використання цифрових засобів на уроках математики у початковій школі. *Сучасні підходи та перспективи професійного розвитку фахівців соціономічних професій. Науковий вісник КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти»*: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Вінниця, 23-24 листопада 2023 р.). Вінниця : КЗВО «Вінницька академія безперервної освіти», 2023. Вип. 2 (28). С. 75–79.

Паула Поперечна,

здобувач другого (магістерського) ступеня вищої освіти

кафедри освітології і педагогіки,

Західноукраїнський національний університет

Науковий керівник – Володимир Чайка,

доктор педагогічних наук, професор,

в.о. завідувача кафедри освітології і педагогіки,

Західноукраїнський національний університет

ВПРОВАДЖЕННЯ СЕРЕДОВИЩНОГО ПІДХОДУ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНІМИ ПОТРЕБАМИ В ЗАКЛАДАХ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

Сучасна освіта акцентує увагу на інклюзивному підході, який передбачає врахування індивідуальних потреб кожної дитини, зокрема дітей з особливими освітніми потребами. У цьому контексті важливим є впровадження середовищного підходу до організації навчання і виховання таких дітей у закладах дошкільної освіти. Середовищний підхід передбачає створення сприятливих умов для розвитку дітей, які дозволяють їм повною мірою реалізувати свої потенційні можливості, забезпечуючи доступ до освіти незалежно від їхніх особливостей.

Забезпечення ефективного навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами вимагає інтеграції різноманітних методів, стратегій і підходів, спрямованих на створення інклюзивного середовища. Середовищний підхід, в основі якого лежить принцип підтримки і розвитку кожної дитини, передбачає не лише адаптацію фізичного простору, а й зміни в організації навчального процесу, виборі методів та засобів навчання. Важливим є створення умов, в яких дитина з особливими освітніми потребами може взаємодіяти з однолітками, розвиватися, вчитися, а також бути включеною в соціум.

Важливим аспектом середовищного підходу є організація навчального простору, який має бути доступним і комфортним для всіх дітей, незалежно від їхніх фізичних, психологічних чи інтелектуальних можливостей. Приміщення повинні бути обладнані відповідно до вимог доступності, безпеки та зручності

для дітей з особливими освітніми потребами. Це включає не лише фізичні аспекти, як, наприклад, доступ до інклюзивних навчальних засобів, спеціальних меблів, а й психологічну атмосферу, що сприяє розвитку довіри, взаємопідтримки та взаєморозуміння між дітьми.

Організація освітнього процесу для дітей з особливими освітніми потребами в рамках середовищного підходу повинна включати інтерактивні методи, які враховують індивідуальні здібності та потреби кожної дитини. Це можуть бути диференційовані завдання, індивідуальні плани розвитку, спеціально розроблені програми, що дозволяють дітям працювати в своєму темпі і за своїми можливостями. Окрім того, важливим елементом є навчання педагогів, яке має орієнтуватися на застосування сучасних технологій і методів у роботі з дітьми з особливими освітніми потребами. Це передбачає не лише теоретичне навчання, а й практичні тренінги та співпрацю з психологами та іншими фахівцями.

Середовищний підхід також передбачає активну взаємодію між педагогами, батьками та іншими фахівцями, оскільки важливо забезпечити комплексний підхід до розвитку дитини. Взаємодія батьків і педагогів є основою для забезпечення підтримки і розвитку дитини, створення умов для її навчання як у дошкільному закладі, так і вдома. Це сприяє розвитку емоційної стійкості у дитини, формуванню позитивного ставлення до навчання та активної участі в освітньому процесі.

Таким чином, впровадження середовищного підходу до організації навчання і виховання дітей з особливими освітніми потребами в закладах дошкільної освіти є необхідною умовою для забезпечення їх успішної соціалізації та розвитку. Це дозволяє не лише створити умови для повноцінного розвитку кожної дитини, але й сприяє формуванню інклюзивного суспільства, де кожен має рівні можливості для розвитку, реалізації своїх здібностей і потенціалу.

Список використаних джерел

1. Організація інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами в умовах нової української школи: навчально-методичний посібник / укл. Л.І. Чопик. Вінниця : КВНЗ «ВАНО», 2019. 39 с.

2. Писарчук О. Т. Особливості формування освітньо-розвивального середовища дошкільних освітніх закладів. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія : Педагогіка.* 2012. № 2. С. 44–51. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU_ped_2012_2_10

3. Zdanevych L. V., Chaika V. M., Pysarchuk O. T., Tsehelnik T. M., Ratushniak N. O. Training of future teachers for work with children under the conditions of preschool inclusive education. *Revista Tempos E Espaços Em Educação.* 2020. № 13(32). Pp. 1–15. URL: <https://doi.org/10.20952/revtee.v13i32.14943>